

Warszawa, 11 marca 2020
KL/98/52/AG/2020

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W nawiązaniu do ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (druk nr 71), uprzejmie przekazuję ekspertyzę prawną do przesłanej wcześniej propozycji poprawki do ww. ustawy.

Zawarte w Ustawie przepisy przejściowe (art. 10-13) nie odnoszą się do statusu napojów, które zostały nabyte, przed dniem wejścia w życie Ustawy. Załączona ekspertyza i propozycja poprawki mają na celu wypełnienie ww. braku.

Z poważaniem,

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załączniki:

- Propozycja poprawki Konfederacji Lewiatan, do ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (druk nr 71).
- Ekspertyza prawna.

**PROPOZYCJA POPRAWKI KONFEDERACJI LEWIATAN DO USTAWY
O ZMIANIE NIEKTÓRYCH USTAW W ZWIĄZKU Z PROMOCJĄ PROZDROWOTNYCH WYBORÓW
KONSUMENTÓW (druk nr 71)**

W ustawie o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów:

1) w art. 2 pkt 2 w art. 9² zmienianej ustawy ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Przedsiębiorca dokonujący zaopatrzenia w napoje alkoholowe, od których zapłacono opłatę, o której mowa w ust. 12, nie jest obowiązany *do złożenia informacji*, ani zapłaty opłaty, o których mowa w ust. 17.”

– jednoznaczne doprecyzowanie, że przedsiębiorca, który nie ponosi opłaty od napojów alkoholowych nie ma obowiązku składania informacji o wysokości tej opłaty

2) w art. 11 po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przedsiębiorca posiadający jednocześnie zezwolenie na obrót hurtowy i sprzedaż detaliczną, o którym mowa w art. 9² ust. 12 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nie ponosi opłaty w części, o której mowa w art. 9² ust. 11 tej ustawy w odniesieniu do napojów, w które zaopatrzył się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.”

– przepis przejściowy doprecyzowujący, że nie są objęte opłatą napoje alkoholowe, w które przed dniem wejścia w życie ustawy zaopatrzył się podmiot posiadający jednocześnie zezwolenie na obrót hurtowy i sprzedaż detaliczną (zwolniony z obowiązku ponoszenia opłaty na podstawie art. 9² ust. 12 i 13)

3) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. Podmiot prowadzący jednocześnie sprzedaż detaliczną oraz hurtową, o którym mowa w art. 12e ust. 3 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie ponosi opłaty od wprowadzania na rynek krajowy napojów, o których mowa w art. 12a ust. 1 tej ustawy, które zostały sprzedane temu podmiotowi przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. W takim przypadku art. 12g ust. 1 ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nie stosuje się.”

– przepis przejściowy doprecyzowujący, że nie są objęte opłatą napoje nabyte przed dniem wejścia w życie ustawy przez podmiot prowadzący jednocześnie sprzedaż detaliczną oraz hurtową (zwolniony z obowiązku ponoszenia opłaty na podstawie art. 12e ust. 3 i 4)

Uzasadnienie

Poprawka obejmuje wprowadzenie do ustawy zmian doprecyzowujących, zmierzających do:

- 1) **Stworzenia odpowiedniej regulacji przejściowej, doprecyzowującej, że zwolnione z opłaty są:**
- **napoje alkoholowe, w które przed dniem wejścia w życie ustawy zaopatrzył się przedsiębiorca zwolniony z obowiązku ponoszenia opłaty na podstawie art. 9² ust. 12 i 13, oraz**
 - **napoje z dodatkiem substancji słodzących lub aktywnych nabyte przed dniem wejścia w życie ustawy przez podmiot zwolniony z obowiązku ponoszenia opłaty na mocy art. 12e ust. 3 i 4.**

Poprawka zmierza do konsekwentnego doprecyzowania, że nie są objęte opłatą napoje nabyte przed dniem wejścia w życie ustawy przez podmioty, które są zwolnione z obowiązku ponoszenia opłaty na podstawie art. 9² ust. 12 i 13 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w brzmieniu nadanym ustawą oraz art. 12e ust. 3 i 4 ustawy o zdrowiu publicznym w brzmieniu nadanym ustawą.

Poprawka służy zapewnieniu osiągnięcia prozdrowotnego celu ustawy związanego ze zmniejszeniem ekspozycji konsumentów na napoje objęte opłatami. W braku wprowadzenia proponowanej regulacji przejściowej zachodzi istotne ryzyko masowej wyprzedaży napojów objętych opłatą do detalistów, co może doprowadzić do skutków sprzecznych z celem ustawy, tj. do **skokowego zwiększenia dostępności tych napojów i ekspozycji konsumentów na te napoje, co może przełożyć się na skokowy wzrost ich konsumpcji, przypadający na moment wejścia w życie ustawy.**

Ponadto poprawka zmierza do **zabezpieczenia tzw. interesów w toku tych przedsiębiorców, którzy na mocy art. 9² ust. 12 i 13 oraz art. 12e ust. 3 i 4 są zwolnieni z obowiązku ponoszenia opłat.** W przeciwnym razie w momencie wejścia w życie ustawy status prawny napojów zmagazynowanych przez tych przedsiębiorców uległby istotnej zmianie, polegającej na obciążeniu tych napojów opłatą, powiązaną z szerokimi obowiązkami sprawozdawczymi po stronie ich aktualnego posiadacza. W celu uniknięcia naruszenia interesów w toku tych podmiotów, chronionych na podstawie art. 2 Konstytucji RP, konieczne jest jednoznaczne doprecyzowanie, że napoje nabyte (zaopatrzone) przed dniem wejścia w życie ustawy nie są objęte opłatą. Zasada ochrony interesów w toku zapewnia bowiem ochronę jednostki w sytuacjach, w których rozpoczęła ona określone przedsięwzięcia na gruncie dotychczasowych przepisów. Jak podkreśla Trybunał Konstytucyjny, „obowiązkiem ustawodawcy, ze względu na ochronę interesów w toku, jest ustanowienie przepisów, które umożliwią dokończenie przedsięwzięć rozpoczętych stosownie do przepisów obowiązujących w chwili ich rozpoczynania albo stworzą inną możliwość dostosowania się do zmienionej regulacji prawnej”¹. Ma to szczególne znaczenie w przypadku prawa daninowego. Również w literaturze wskazuje się, że „jeśli ustawodawca decyduje się na wprowadzenie w przepisach zmian pociągających za sobą niekorzystne skutki dla sytuacji prawnej podatników, to powinien wprowadzać przepisy przejściowe. Podatnicy muszą mieć

¹ Wyrok TK z dnia 5 stycznia 1999 r., sygn. akt K 27/98.

LEWIATAN

bowiem zagwarantowaną możliwość dokończenia przedsięwzięć, które zostały podjęte na podstawie wcześniejszych regulacji prawnych. Przy podejmowaniu określonych decyzji biznesowych działają oni bowiem w zaufaniu do państwa i stanowionego przez nie prawa”².

- 2) jednoznacznego doprecyzowania, że przedsiębiorca, który nie ponosi opłaty od napojów alkoholowych na mocy art. 9² ust. 13 nie ma obowiązku składania informacji o wysokości tej opłaty.

Wyłączenie zmierza do zapewnienia, że kiedy przedsiębiorca nie jest zobowiązany do zapłaty opłaty od napojów alkoholowych, nie ma również obowiązku składania informacji o tej opłacie. Poprawka ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych związanych z zakresem obowiązków przedsiębiorców posiadających zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi, którzy nie są zobowiązani do poniesienia opłaty.

Wymóg składania takich informacji stanowiłby **nadmierne obciążenie organizacyjne dla przedsiębiorców, zbędne z punktu widzenia celu składania informacji**, tj. obliczenia i wniesienia opłaty w określonej wysokości. W przypadkach opisanych w art. 9² ust. 12 i 13 informacja taka została już bowiem uprzednio złożona, a opłata – odprowadzona. Składanie informacji przez przedsiębiorców, którzy nie mają obowiązku zapłaty opłaty (co ma miejsce w przypadku, gdy została już ona poniesiona w łańcuchu dystrybucji) spowodowałoby nadmierne zwiększenie kosztów funkcjonowania systemu. Dotyczy to zarówno przedsiębiorców (w związku z koniecznością wdrożenia dedykowanych systemów sprawozdawczości tj. nowych rozwiązań technicznych, organizacyjnych i kadrowych, generujących istotne koszty - mimo braku obowiązku wniesienia opłaty), jak i organów państwa (w związku z koniecznością obsługi sprawozdawczości niesłużącej ustaleniu wymiaru opłaty, która została już odprowadzona w odniesieniu do danego towaru).

Konfederacja Lewiatan, KL/98/52/AG/2020

² J. Pustuł. Trybunał Konstytucyjny i przepisy prawa podatkowego, PP 2016, Nr 5.

